

mindelige Hesteudredningsbyrde i Danmark. Det er mit Standpunkt, det maa jeg holde paa og hævde. Det glæder mig, at den ærede Krigsminister kom med den Indrømmelse, at Ministeriet havde overset, at de store Gaarde altid kunde vente at komme med, men at Forpligtelsen paa de mindre, de mellemstore og de mindste Gaarde gik paa Dmgang. Det er Krigsstyrelsens Skyld — jeg mener naturligvis ingenlunde, at det er den nuværende ærede Krigsministers Skyld; men det er værdimod de sidste enerældige og første konstitutionelle Krigsstyrelser Skyld —, at der standsejedes i denne Dmgang, at der ogsaa paa dette Omraade er sket en Forstening paa Bornholm af den nu sfrinlagte Militis. Der hviler som sagt ikke nogenomhelst fast Byrde paa visse bestemte Eiendomme. Jeg betragter det som en Feil, at Bornholm ikke blev stillet lige med Hensyn til Hesteudredningen. Jeg finder ikke, at det behøvede at være aldeles ligestillet paa Grund af de stedlige Forhold, paa Grund af den affides Velggenhed, ikke i den Forstand ligestillet, at det ikke skulde have en selvstændig Væbning; men med Hensyn til Byrden slap det ikke, dengang Hærloven her vedtoges. Dengang var der ganske andre Hensyn at tage med Hensyn til Bornholms Væbning end til at stille den lige overfor det øvrige Danmark; men jeg skal ikke forfølge det Punkt videre, da man derved vilde komme ind paa personlige Spørgsmaal, der ligge udenfor denne Sag. Naar det er sagt, at Bornholms Væbning med Hensyn til sine Dveller o s. v. har en Lettelse fremfor de øvrige Forstærkningsafdelinger, er dette det Mærkværdigste, jeg har hørt den ærede Minister udtale, thi det er jo vist nok, at Forstærkningsafdelingerne aldeles ingen Dvelse have. Vi have nægtet Indkaldelsen af Forstærkningen; men Bornholms Væbning har maatte møde paa Pladsen i Genhold til Hærloven, og det Samme har, som et æret Medlem her i Nærheden bringer mig i Minde, Kjøbenhavns Væbning maattet. Det er de særskilte Væbninger, der have opfyldt Hærlovens Krav til Forstærkningen, men ingenlunde de øvrige Forstærkningsafdelinger, og det er altsaa disse, der ere stillede saa lempelig, som mulig. Jeg haaber ikke, at

den ærede Minister i min stærke Nøst vil finde, at der er nogen Hestighed tilstede; det er kun, for at det, jeg siger, skal kunne høres bedre. Den ærede Minister trøster sig ved, at der her kun er Tale om en ringe Udgift; enten man giver 11 eller 16 β , er det i Grunden en saadan Ubetydelighed, at det ikke kan være saameget Drøffliste værd eller kan kræve saamegen Overveielse. Jeg skal dertil svare, at vel er det lidt, men saasnart der er en Smule Forskjel, er jeg en fuldstændig Modstander, thi ligesaa lidt som vi vilde være Kjøleborn, ville vi være Stedborn, vi vilde behandles lige efter samme Ret som den øvrige Befolkning i Danmarks lille Rige. Naar det er saa lille, kan jeg iøvrigt ikke forstaa, hvorfor den ærede Minister vil fastholde en Forskjel, og da denne er saa ubetydelig, vil jeg spørge, hvem der bedst taaler at lide Byrden ved denne Ubetydelighed, enten de, der skulle bære den, Bornholmerne, eller den, der skal modtage den, Statskassen. Jeg tror, at det er Statskassen, der har de stærke Skuldre overfor Bornholms Skatydere. Hvis den ærede Minister fastholder sin Fordring, skal jeg tillade mig ved anden Behandling at tiltræde det Ændringsforslag, der blev bebudet af det ærede Medlem for Bornholms Amts 2den Valgkreds (Dam), og dernæst opfordre de Herrer til at stemme imod Lovforslaget, saaledes at vi næste Aar, naar Hærloven foreligger til Gjennemsyn, kunne faae Bornholm stillet fuldkommen lige med det øvrige Rige ogsaa med Hensyn til de personlige Byrder, hvis der er Stemning derfor; jeg skulde ikke græde derover. Jeg sagde før, at Væbningen er en demokratisk Statsindretning, og det er den, men Demokratiet faar saamange Stød, at jeg haaber, at det kan taale dette med. Den Forstøtning har jeg, men kan det ikke det, saa kan det heller ikke bære hele Tiden, hvilken aabenbart hører det til. Jeg beder undskyldte, at jeg har sagt saa Meget om saa Lidt.

Krigsministeren: Jeg skal blot tillade mig at fremsætte et Par Ord overfor de Udtalelser, vi nu hørte af det ærede Medlem fra Bornholm. Han udtalte sin Glæde over, at jeg skulde have indrømmet, at jeg havde over-